

Netiketa, pravidlá pre webový obsah, diskusné fórum, e-mailovú komunikáciu a pre chat :)

Pravidlá slušného správania na Internete.

Napriek tomu, že väčšina štandardov popisuje len technické stránky Internetu, existuje i dokument schválený v roku 1995 pod názvom *Netiquette Guidelines*, ktorý popisuje pravidlá slušného správania na Internete. Pojem **netiketa** predstavuje spojenie slov net (sieť) a etiketa (súhrn zásad spoločenského správania) a hoci už od schválenia spomínaného dokumentu prešlo viac ako desaťročie, a ani Internet už nie je tým čím býval, je stále aktuálny.

Vo všeobecnosti platí, že v prostredí Internetu sa treba správať rovnako ako v reálnom živote. Treba myslieť na to, že:

- vaše správy sa môžu dostať **k tisícom ľudí po celom svete** a závisí len od tónu a obsahu správy, aký obraz si o vás títo ľudia vytvorí;
- **nekomunikujete s počítačmi, ale s ľuďmi**, ktorí majú city rovnako ako vy, nebuďte agresívni a ak sa dostanete do sporu, argumentujte k veci; nepoužívajte osobné útoky nesúvisiace s problémom. Odpúšťajte chyby - i vy ste niekedy začínali,
- pri komunikácii **buďte stručný, vecný** a uvádzajte vždy všetky potrebné a zodpovedajúce informácie.

Pravidlá pre webový obsah

- Pamätajte na to, že každá nekryptovaná informácia, ktorú prijímate i odosielať prostredníctvom služby WWW, putuje Internetom bez ochrany pred zneužitím.
- Nepredpokladajte, že akákoľvek informácia, ktorú nájdete, je aktuálna a presná. Internet sa často označuje aj ako smetisko informácií.
- Rešpektujte autorské práva a používajte a ďalej šírte len tie materiály, ktoré môžete.
- Informačné služby môžu odrážať kultúru a životný štýl značne odlišný od vášho. Materiály, ktoré vám môžu pripadať poburujúce, môžu byť v krajine svojho pôvodu akceptovateľné. Buďte preto tolerantný a otvorený.
- Dajte jasne na vedomie, čo je a čo nie je možné kopírovať z vašich webových stránok.
- Ak poskytujete informácie, uistite sa, že vaša stránka poskytuje niečo špecifické. Vyvarujte sa poskytovania informácií tak, že len odkazujete na ďalšie zdroje.
- Strážte životnosť zverejnených informácií tak, aby boli aktuálne.

Pravidlá pre diskusné fórum

- Predtým, ako pošlete prvý príspevok, prečítajte si dostatočné množstvo príspevkov. Pomôže vám to pochopiť zvyky a úroveň skupiny.
- Skôr ako sa opýtate, skúste pohľadať odpoveď sami (vyhľadávacia služba, archív konferencie). Ak zopakujete stokrát položenú otázku, ľahko diskutujúcich podráždíte.
- Nemyslite si, že ste stredom vesmíru a neočakávajte, že každý sa bude hrnúť odpovedať na vašu otázku.
- Skrývanie sa za prezývku a anonymita sú len zdanlivé - pri troche šikovnosti nie je problém vystopovať autora príspevku.
- Ak požadujete odpoveď e-mailom, je slušné poslať na záver zhrnutie všetkým zúčastneným.
- Ak viete odpovedať na položenú otázku - odpovedzte.
- Dajte si pozor na to, čo píšete a majte na zreteli, že príspevky môžu byť uchovávané dlhú dobu a má k nim prístup mnoho používateľov.
- Príspevky majú byť stručné a k veci. Obmedzujte zbytočnosti, neodbočujte od témy a neupozorňujte zbytočne na preklepy alebo chyby v pravopise.
- Ak niekto spochybní vaše argumenty, udrzte diskusiu zameranú na tému - nedovoľte, aby skĺzla do osobných útokov.
- Nemiešajte sa do flame wars (vojny slov, osobných útokov), nereagujte na provokujúci materiál.

Pravidlá pre e-mailovú komunikáciu

- Pokiaľ nepoužívate kryptovanú komunikáciu, predpokladajte, že e-mail môže čítať ktokoľvek. Nikdy do neho nepíšte veci, ktoré by ste nenapísali na pohľadnicu, nikdy nepíšte druhému to, čo by ste nepovedali v miestnosti plnej ľudí.
- Ak posielate správu, ktorú ste dostali, ďalej, nemeňte jej text. Pokiaľ bol jej obsah odkazom pre vás, získajte pred jej odoslaním ďalším osobám súhlas autora.
- Neposielajte reťazové správy - sú otravné.

- Budte konzervatívny v tom, čo posielate a liberálny v tom, čo dostanete - nie je vhodné posielat hrubé a osočujúce správy.
- Ulahčite adresátovi komunikáciu a pridajte na záver správy kontakt na seba. Väčšina e-mailových klientov umožňuje pridávať „podpis“ na koniec správy automaticky.
- Zvážte používanie slov písaných veľkými písmenami - vyjadrujú kričanie.
- Používajte [emotikony](#), ale s mierou. Nemyslite si, že [smajlík](#) prekryje inak urážlivý alebo nevkusný obsah.
- Ak dostanete správu, ktorá vo vás vyvolá silné emócie (zlosť), počkajte s odpoveďou radšej do ďalšieho dňa.
- Keď odpovedáte na správu, budte stručný a z odpovedajúceho e-mailu vymažte všetky nedôležité časti.
- Predmet správy by mal odrážať jej obsah.
- Ak si myslíte, že správa je dôležitá, dajte autorovi najavo, že vám prišla, aj ak dlhšiu odpoveď pošlete neskôr.
- Ak posielate správu s veľkými prílohami, upozornite na to príjemcu a uistite sa, že mu to neprekáža.
- Rešpektujte súkromie iných. Ak vám prišla správa, ktorá vám nepatrí, zmažte ju.

Pravidlá pre chat (IRC)

- Pred zapojením sa do diskusie treba najprv sledovať jej obsah a používateľov.
- Nie je potrebné zdraviť každého používateľa zvlášť, zvyčajne stačí jeden pozdrav.
- Nepredpokladajte, že budú chcieť s vami komunikovať neznámi ľudia.
- Rešpektujte pravidlá skupiny a nepožadujte od ostatných používateľov osobné informácie.
- Pokiaľ niektorý používateľ používa prezývku (čo je vlastne v súčasnosti štandard), rešpektujte jeho želanie byť v anonymite. Aj ak ho poznáte, neoslovujte ho vlastným menom bez súhlasu.

[Zásady netikety](#)

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

Ján Skalka, Cyril Klimeš, Gabriela Lovászová, Peter Švec, *Informatika na maturity a prijímacie skúšky*, Enigma, Nitra 2007, ISBN 978-80-89132-50-8.